

N:o 5.

*Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående
beredande af lånemedel för fortsatt utveckling af statens
telefonväsende i afseende å lokala telefonnät med för-
bindelseledningar; gifven Stockholms slott den 31 december
1904.*

Under åberopande af bifogade utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmmed föreslå Riksdagen att bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen för fortsatt utveckling af statens telefonväsende i afseende å lokala telefonnät med förbindelseledningar ett lånbelopp för år 1905 af 2,000,000 kronor att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Kungl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jämte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopps öfverlämnande till telegrafstyrelsen förorsakas riksgäldskontoret, inom tjugu år från första lyftningsdagen återgåldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel där till lämna tillgång, dock så att dylika afbetalningar böra en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kungl. nåd och ynnest städse välbevägen.

OSCAR.

Hjalmar Westring.

Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 31 december 1904.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärenden grefve GYLDENSTOLPE,
Statsråden: ODELBORG,
HUSBERG,
PALANDER,
WESTRING,
RAMSTEDT
BERGER,
MEYER och
VIRGIN.

Chefen för civildepartementet, statsrådet Westring anförde:

Uti underdårig skrifvelse den 18 november 1904 har telegrafstyrelsen gjort framställning om anvisande af ytterligare lånemedel för fortsatt utveckling af statens telefonväsende.

Innan jag närmare redogör för innehållet i telegrafstyrelsens nämnda skrifvelse, anser jag mig böra erinra, att Eders Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 20 maj 1904 på framställning af telegrafstyrelsen be-myndigat styrelsen att lyfta, bland annat, det af 1904 års Riksdag för enahanda ändamål anvisade lånbeloppet af 1,775,000 kronor att under de af Riksdagen fastställda villkor af telegrafstyrelsen förräntas och

återgäldas; i sammanhang hvarmed Eders Kungl. Maj:t godkänt till utförande samtliga de anläggningar, hvilka angivits i Eders Kungl. Maj:ts proposition om ifrågavarande lånebelopp och för hvilkas utförande detta var afsedt.

Uti sin förevarande underdåliga skrifvelse har telegrafstyrelsen till en början anmält, att större delen af förberörda anläggningar hade under innevarande år fullbordats och återstoden vore afsedd att under den närmaste framtiden komma till utförande. På samma sätt som under de närmast föregående åren hade sålunda äfven under innevarande år utvecklingen af statens telefonväsende skett genom anordnande af telefonnät å sådana orter, där dylika förut icke funnits, genom anläggning af nya förbindelseledningar samt genom utvidgning af statens förut varande lokalnät.

Utvecklingens gång under innevarande och närmast förflutna år framinge af följande uppgifter.

År	Telefonledningarnas längd i kilometer	Antal apparater
1900	110,986	51,998
1901	117,037	56,185
1902	129,599	61,400
1903	139,255	67,740
1904	omkr. 150,000	omkr. 74,000.

Vidare har telegrafstyrelsen anfört följande.

I likhet med hvad alltjämt under de senare åren varit fallet, hade äfven under innevarande år många framställningar om rikstelefonnätets utsträckande medelst anläggning af nya växelstationer jämte förbindelseledningar inkommit till telegrafstyrelsen, och i åtskilliga fall vore förberedande aftal härom redan träffade. För att tillmötesgå utvecklingens behof hade telegrafstyrelsen intill utgången af år 1902 haft till sitt för fogande — förutom de för längre interurbanledningar anvisade anslagsmedel — icke blott de af Riksdagen anvisade länemedlen utan äfven de betydliga öfverskotten å telefonverksamheten. Sedan genom nådiga brefvet den 6 juni 1902 förordnats, att det vid verkställdt bokslut be fintliga öfverskott af telegrafverkets medel skulle till statskontoret inlevereras, vore telegrafstyrelsen för anordnande af telefonförbindelser till de i förutvarande nät nyttillskommende abonnenter, med det häraff på kallade utbytet af luftledningarna inom de större lokalnäten mot jord eller luftkablar och för tillmötesgående af anspråken på inrättande af

nya växelstationer och dessas förbindande med de äldre näten, numera hänvisad uteslutande till lånemedel.

Till hvilka belopp de för telefonväsendets utveckling disponibla lånem- och överskottsmittel för de senaste tio åren uppgått — då däri icke inberäknades de särskilda lån om respektive 700,000 och 1,020,000 kronor, som 1903 och 1904 års Riksdagar anvisat till fortsatt utvidgning af det interurbana telefoniätet — framinge af följande tablå:

År.	Lånemedel.	Överskott.	Summa.
1895	750,000	605,524	1,355,524
1896	750,000	675,058	1,425,058
1897	1,000,000	712,010	1,712,010
1898	1,000,000	846,074	1,846,074
1899	1,000,000	1,027,259	2,027,259
1900	1,000,000	939,335	1,939,335
1901	1,000,000	1,114,755	2,114,755
1902	1,500,000	1,693,773	3,193,773
1903	1,500,000	—	1,500,000
1904	1,775,000	—	1,775,000

Såsom af denna tablå framinge, hade anläggningsarbetena under innevarande och närmast föregående år måst högst väsentligt inskränkas. Att detta utan allt för stora olägenheter kunnat ske, syntes i väsentlig mån bero på den stora mängd nyanläggningar, som utförts under de år, hvilka närmast föregått den nya statens genomförande. Vid uppgörande af arbetsplanen för år 1905 hade telegrafstyrelsen, oaktadt arbetena begränsats till de allra nödvändigaste, icke kunnat inskränka det för planens genomförande erforderliga lånbeloppet till det, som för innevarande år anvisats, utan såge sig telegrafstyrelsen nödsakad att för år 1905 beräkna behovet af lånemedel för telefonanläggningar af nu ifrågavarande slag till 2,000,000 kronor.

I nämnda summa inginge ett belopp af 73,970 kronor, afsedt att användas för sådana arbeten, hvilka icke redan nu kunde förutses men som under år 1905 ansåges komma att visa sig erforderliga och icke utan olägenhet kunna uppskjutas till ett efterföljande år. Erfarenheten hade nämligen gifvit vid handen, att på grund af opåräknad stor abonentökning vid vissa stationer nya växelbord då behöfde inrättas eller nya förbindelseledningar till närbelägna stationer borde anordnas, om anmälda nya abonenter skulle kunna inkopplas och telefontrafiken på ett tillfredsställande sätt uppehållas.

Under årets lopp inkomme äfven från allmänheten framställningar om anordnande af nya växelstationer, hvilka anläggningar af brist på tillgängliga medel icke utan särskilda pekuniära uppföringar af de blifvande abonnenterna kunde komma till utförande förrän under ett följande år. På grund af de olägenheter, som genom sådant uppskof med ifrågavarande anläggningars utförande kunde uppstå för de personer, som önskade erhålla rikstelefondelser, hade telegrafstyrelsen ansett sig böra af de föreslagna lånemedlen för år 1905 reservera förberörda belopp till oförutsedda arbeten af förenämnda slag.

De anläggningar, för hvilka under nästkommande år lånemedel syntes böra anvisas, vore:

Anläggning af växelstationer i:

Långås	{afsedd att intagas såsom mellanstation å led-} {ningen Varberg—Tväåker—Falkenberg}	Kr.	1,800: —
Vinberg	med förbindelseledning till Falkenberg	»	1,750: —
Lönsboda	»	Hässleholm	»
Östraby	»	Hörby	»
Smedby	»	Kalmar	»
Östra Ljungby	{två förbindelseled-} {och Örkelljunga}	{Klippan—} {Örkelljunga}	12,600: —
Perstorp	» förbindelseledning	Klippan	2,600: —
Västra Torup	»	Perstorp	1,650: —
Annelöf	»	Landskrona	3,150: —
Löddeköpinge	»	Malmö	3,750: —
Falsterbo	»	»	4,150: —
Vemmerlöf	»	Trelleborg	2,850: —
Onslunda	»	Tomelilla	1,950: —
Grefvie	»	Båstad	2,100: —
Unnaryd	»	Lidhult	3,550: —
Stora Rör	»	Borgholm	3,200: —
Bygget	»	Halmstad	3,650: —
Skönnerud	»	Åmot	4,600: —
Järnbrott	»	Göteborg	1,400: —
Björboholms	»	»	4,500: —
Hofslätt	»	Jönköping	1,400: —
Ölme	»	Kristinehamn	1,900: —
Härened	»	Lidköping	1,500: —
		Transport Kr.	81,000: —

		Transport Kr.	81,000: —
Sollum	med förbindelseledning till	Lilla Edet	» 2,350: —
Sjötorp	»	Mariestad	» 4,400: —
Brålanda	»	Vänersborg	» 4,300: —
Ånimskog	»	Åmål	» 3,200: —
Årjeng och	{ »	{ Årjeng— Töcksfors	» 13,000: —
Töcksfors		{ Töcksfors	
Sillerud och	{ »	{ Årjeng och Holmedal	» 4,650: —
		{ Töcksfors	
Floda	» förbindelseledning	» Lerum	» 1,500: —
Vaggeryd	»	» Jönköping	» 5,200: —
Tvååker	»	{ Varberg och Falkenberg	» 4,800: —
Linnebäck	»	» Bofors	» 2,800: —
Forssjö	»	» Katrineholm	» 1,600: —
Pålsbo	»	» Mjölby	» 2,750: —
Nykyrke	»	» Motala	» 2,550: —
Vadbo	»	» Strångsjö	» 3,500: —
Rosenfors	»	» Hultsfred	» 2,200: —
Flisby	»	» Nässjö	» 1,100: —
Järlåsa	»	» Åland	» 3,550: —
Storängen	»	» Stockholm	» 6,000: —
Alfta	»	» Bollnäs	» 2,400: —
Gagnef	»	» Falun	» 8,650: —
Floda, Björbo och Nås	{ »	» Gagnef	» 11,500: —
Linghed	»	» Svärdsjö	» 2,500: —
Sågmyra	»	» Falun	» 2,900: —
Via	»	» Hudiksvall	» 1,950: —
Mässbacken	{ »	» Orsa	» 3,900: —
och Furudal			
Storsand	»	» Edefors	» 1,400: —
Bygdeå	»	» Sikeå	» 2,300: —
Håssjö	»	» Ragunda	» 1,900: —
Hammarstrand	{ med förbindelse- och Ammer	{ Ragunda—Stugun ledningar till	» 10,200: —
		{ —Hammarstrand { —Ammer	
			Transport Kr. 200,050: —

		Transport Kr.	200,050: —
Mellansel och Björna	{med förbindelseledning till Örnsköldsvik	»	5,800: —
Våhle	»	» Bodsjö	» 2,900: —
Lillsjöholm, Skärvängen, Häggsjö och Hotagen	»	» {Föllinge— Hotagen	» 14,400: —
Offerdal	»	» Nälden	» 1,700: —
Mårdsjön och Skyttmon	»	» Stugun	» 7,600: —
Klöfsjö	»	» Svenstavik	» 2,100: —
Vigge och Köfra	» förbindelseledningar	» {Svenstavik— Hofverberg Hofverberg— Köfra	» 2,000: —
Husås	» förbindelseledning	» Lit	» 1,300: —
Rödön	»	» Krokom	» 2,300: —
Sikås	»	» Hammeldal	» 1,500: —
Gåxsjö	»	» Sikås	» 1,300: —
Klocke	»	» Ånn	» 1,200: —
Åre	{afsedd att intagas såsom mellanstation å {befintliga ledningen Östersund—Storlien}	»	800: —

Anläggning af förbindelseledningar:

Hörby—Hör	Kr.	600: —
Hälsingborg—Bjuf	»	1,340: —
» —Åstorp	»	1,670: —
» —Kattarp	»	830: —
Efveröd—Degeberga	»	800: —
Malmö—Kjäflinge	»	1,700: —
» —Teckomatorp	»	2,150: —
Simrishamn—Smedstorp	»	1,200: —
Ljungby—Strömsnäs bruk	»	8,700: —
Landskrona—Svalöf	»	1,900: —
Malmö—Oxie	»	1,100: —
Halmstad—Oskarström	»	1,200: —
	Transport Kr.	268,140: —

	Transport Kr.	268,140: —
Halmstad—Hälsingborg	»	23,350: —
Hälsingborg—Ängelholm	»	1,900: —
Malmö—Eslöf	»	2,000: —
» —Lund—Eslöf	»	2,100: —
» —Hälsingborg	»	16,100: —
Lilla Edet—Lödöse	»	1,050: —
Lysekil—Tossene	»	6,000: —
Uddevalla—Grebbestad	»	15,000: —
Vänersborg—Åmål	»	24,000: —
Karlstad—Seffle	»	17,100: —
Arvika—Årjeng—Bengtsfors	»	31,000: —
Halmstad—Värnamo	»	27,400: —
Eskilstuna—Rekarne	»	1,200: —
Hultsfred—Mariannelund	»	2,200: —
Norrköping—Kolmården	»	1,400: —
Visby—Barlingbo	»	200: —
Bjerges—Hemse	»	1,900: —
Fjugesta—Vretstorp	»	4,300: —
Köping—Arboga	»	1,400: —
Linköping—Kisa—Vimmerby	»	10,500: —
Nyköping—Gnesta	»	3,020: —
Gnesta—Flen	»	2,950: —
Norrtälje—Svanberga	»	680: —
Svanberga—Norrby	»	660: —
Norrby—Ortala	»	1,450: —
Häfverö—Ortala	»	1,500: —
Stockholm—Bogesund	»	2,700: —
» —Älfsala	»	3,310: —
» —Älfsjö	»	480: —
» —Grillby	»	5,200: —
» —Knifsta	»	2,700: —
» —Lindholmen	»	2,390: —
» —Nynäshamn	»	3,300: —
» —Skuru	»	430: —
» —Sundbyberg	»	240: —
» —Södertörns villastad	»	600: —
» —Tumba	»	1,200: —
Transport Kr.		491,050: —

	Transport Kr.	491,050: —
Stockholm—Tynningö	»	3,970: —
—Södra Ljusterö—Svartsö	»	2,800: —
Södertälje—Pilkrog	»	1,000: —
Almunge—Faringe	»	510: —
Enköping—Strängnäs	»	6,350: —
Stockholm—Furusund	»	7,050: —
—Krylbo	»	37,200: —
—Saltsjöbaden (2 ledningar)	»	1,760: —
—Södertälje	»	5,600: —
—Uppsala	»	3,800: —
Södertälje—Gnesta	»	1,800: —
Västerås—Enköping	»	1,000: —
Älfkarleö—Nöttö	»	900: —
Delsbo—Friggsund	»	1,300: —
Ljusdal—Färila	»	1,300: —
—Järfösö	»	1,100: —
Mora—Orsa	»	1,300: —
Borlänge—Ludvika	»	3,400: —
Falun—Leksand	»	4,100: —
Nyland—Bollstabruk	»	700: —
Skellefteå—Storkåge	»	2,000: —
Ullånger—Salsåker	»	600: —
—Torrom	»	1,700: —
Bräcke—Gällö	»	1,800: —
Mattmar—Gärdsta—Kvittsle	»	1,400: —
Backe—Hoting	»	2,800: —
Umeå—Holmsund	»	1,800: —
Gärdsta—Oviken	»	700: —
Härnösand—Kramfors	»	8,400: —
Örnsköldsvik—Umeå	»	28,000: —

*Anläggning af kabelvägar samt utvidgning
af näten i:*

	Kr.	14,000: —
Halmstad	»	22,000: —
Helsingborg	»	94,300: —
Malmö	»	757,490: —

	Transport Kr.	757,490: —
Kalmar	»	10,700: —
Göteborg	»	78,500: —
Jönköping	»	12,800: —
Linköping	»	14,900: —
Stockholm	»	143,360: —
Hudiksvall	»	19,950: —
Söderhamn	»	10,000: —
andra orter i riket:	»	83,330: —

*Anordnande af nya abonnentledningar vid förut
befintliga nät:*

inom I distriktet	Kr. 120,000: —	
» II »	» 170,000: —	
» III »	» 100,000: —	
» IV »	» 220,000: —	
» V »	» 95,000: —	
» VI »	» 90,000: —	Kr. 795,000: —
oförutsedda arbeten		» 73,970: —
		Summa kronor 2,000,000: —.

På grund häraff har telegrafstyrelsen hemställt, att Eders Kungl. Maj:t täcktes bereda telegrafstyrelsen utväg att för fortsatt utveckling af statens telefonväsende erhålla ytterligare lån till belopp af 2,000,000 kronor för år 1905 att i mån af behof och efter Eders Kungl. Maj:ts pröfning ställas till telegrafstyrelsens förfogande, med skyldighet för telegrafverket att därå erlägga ränta och göra afbetalningar, på sätt Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva.

Mot hvad telegrafstyrelsen sålunda anfört har jag icke något att erinra, och får jag alltså på de af styrelsen andragna skäl i underdåninghet hemställa,

att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen för fortsatt utveckling af statens telefonväsende i afseende å lokala telefonnät med förbindelseledningar ett lånebelopp för år 1905 af 2,000,000 kronor att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Eders Kungl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jämte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopps

öfverlämnande till telegrafstyrelsen förorsakas riksgäldskontoret, inom tjugu år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel där till lämna tillgång, dock så att dylika afbetalningar böra en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däruti statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen i nåder gilla samt förordnade, att i enlighet därmed nådig proposition skulle till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

E. K. Almqvist.